

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 4. septembra 1877.

Obseg: Razpis 3 državnih štipendij na c. k. Dunajski viši šoli za poljedelstvo. — Umen gospodar mora poznati razločke med živinsko klajo. — Nekaj o hrastovih sviloprejkah. — Gospodarske skušnje. — Gospodarske novice. — Pozor konjerejcem Kranjskim. — Slovansko slovstvo. — Angora. (Dalje.) — Odgoja po módi. — Angleži in pa lakota v Indiji. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Razpis

3 državnih štipendij na c. k. Dunajski viši šoli za poljedelstvo.

Na tej viši poljedelski šoli (k. k. Hochschule für Bodenkultur) na Dunaji se za šolsko leto 1877/8 oddajo 3 štipendije po 400 gold., in sicer ena štipendija za uĉence gozdarskega oddelka, dve pa za uĉence poljedelskega oddelka.

Kdor Źeli ene teh treh štipendij dobiti, mora postavno spriĉalo uboŹnosti, potem spriĉalo mature viŹe gimnazije ali viŹe realke in ĉe ima Źe kaka druga priporoĉilna spriĉala, tudi ta priloŹiti svoji proŹnji, katera se naredi na naslov c. k. ministerstva kmetijstva in pa zadnji ĉas do 30. dne septembra t. l. izroĉi rektoratu imenovane viŹe Źole.

Na Dunaji 20. avgusta 1877.

Od c. k. ministerstva za kmetijstvo.

Umen gospodar mora poznati razloĉke med živinsko klajo.

Da niso vse rastline, ki jih Źivini za krmo pokladamo, enako redivne, to paĉ vĉe vsak gospodar. Al to nikakor ne zadostuje brez natanĉnejŹega poznanja teĉnosti ene in druge krme. Naj naŹim bralcem to stvar nekoliko bolj na drobno razloŹimo.

Vse rastline, katere sluŹijo naŹi domaĉi Źivini za ŹiveŹ, se po natanĉnih kemiĉnih preiskavah in obilnih skuŹnjah Źivinorejskih razloĉujejo v tri velike vrste:

1. ene so take, iz katerih se posebno kri in meso dela; le-sem spadajo veĉidel vsa Źita in pa soĉivje. V njih premaguje vleĉec beljakovec in pa sirnina. Te tri snove so krvi Źivinski, beljaku jajic, in sirini mleka tako popolnoma enake, da se od njih komaj loĉiti dajo.

2. Druge rastline so take, katere mast ali loj v Źivini in pa gorkoto delajo. Tu-sem spadajo oljnate rastline, sladkorne rastline (repa, zelena turŹica, zeleno proso) in pa take rastline, v katerih moĉec (Źtirka) premaguje, kakor v krompirju, v zrnu Źita in turŹice.

3. Rudninski ŹiveŹ, kamor spada fosforo-kisla apnenka, iz katere se kosti delajo in se zato koŹĉena zemlja imenuje, dalje kuhinjska sol, Źveplo, pot-

aŹelj, Źelezo. Iz teh snov moĉ Źivljenja v Źivinskem Źivotu izdeluje kri in pa kosti; od njih se nahaja v senu (mrvi) dobrih senoŹet, v Źitih, v detelji toliko, kolikor jih Źivot za ŹiveŹ potrebuje. V kislih rastlinah in v slami jih ni, zato bolehajo goveda, ki dobivajo kisló seno in pa slamo, posebno za takimi bolezní, ki imajo v kosteh svoj sedeŹ: teletam se kostí mehĉajo, starejim govedam pa kostí lomijo vzlasti takrat, ĉe se jim zraven kisle mrve in slame ne dajejo tudi Źita.

Treba je pa vedeti dalje tudi to, da z nobeno imenovanih 3 vrst se Źivina dobro ne redi, ako se jej samo prva vrsta, ali samo druga, ali samo tretja vrsta navedene krme poklada, in da je po takem treba te tri vrste meŹati.

Ker veljá dobro seno prav za prav za glavni ŹiveŹ govedom, vsak gospodar pa poleg sena tudi druge rastline prideluje, kiso Źivini dobra krma, zato je treba, da vsak gospodar vĉe, koliko je kake druge klaje Źivini pokladati, da zaleŹe ali izdá toliko kakor senó dobrih senoŹet.

Naj si gospodarji naŹi zapomnijo sledeĉo razmero:

	funtov
100 funtov dobrega sená nadomestuje	89 otave,
100 " " " "	85 sena
	rdeĉe detelje
100 " " " "	88 sena
	nemŹke detelje
100 " " " "	80 sena
	turŹke detelje
100 " " " "	260 krompirja
100 " " " "	800 bele repe
100 " " " "	250 pŹeniĉneslame
100 " " " "	300 rŹene slame
100 " " " "	200 jeĉmenove
100 " " " "	180 ovsene
100 " " " "	45 turŹice
100 " " " "	50 graŹice
100 " " " "	70 jeĉmena
100 " " " "	65 ovsa
100 " " " "	55 lanenega
	semena
100 " " " "	70 pŹeniĉnih
	otrobov
100 " " " "	75 rŹenih otrobov
100 " " " "	50 ogerŹiĉnih
	preŹ
100 " " " "	45 lanenih preŹ.